

GÖY QURŞAĞI **UŞAQ JURNALI**

6(40) noyabr-dekabr 2012

1.20 AZN

SÖZÜNÜ DE ALANA, QULAĞINDA QALANA

Ən böyük keşf – insanın özündə
oləni tapmaqdır.
V.Şekspir

Misə qızıl vurmaq nəyə gərəkdir?
Mis yenə özünü göstərəcəkdir.
Nizami Gəncəvi

İki halda insanın özünü idarə etməsi çətin olur:
ehtirasa qapılan və ağilsız insanla danışan zaman.
Əbü'l-Fərac

Ən çox özümün özümə hörmət
etməyimə ehtiyac duyuram.
A.Lunt

Yaltaqcasına tərifləmək adəmin özü
haqqında düşündüyüünü ona deməkdir.
Obregon

Adamların əksəriyyəti özləri
qərara aldığıları qədər xoşbəxtidir.
A.Linkoln

Əgər bacarırsansa, başqalarından daha müdrik ol,
lakin bu barədə onlara heç nə demə.
T.Ruzvelt

Nə qədər yaşayırsınız-yaşayın,
ilk 20 il ömrünüzün
ən uzun yaşlanmış hissəsidir.
R.Sauti

Heç bir şey insan qədər yüksəlməz
və onun qədər alçalmaz.
F.Holderlin

Yalanglıq insanın vücudunda
ensiz örtüyə bənzər.
Çünkü bir tərəfini örtəsən də,
bir tərəfi örtülməz, açıq qalar.
M.T.Sidqi

İradəsi əleyhine inandırılan
adam ələcsiz qalsa belə,
öz fikrindən el çəkməz.
D.Karnegi

AZƏRBAYCAN

Od tutub yandı sinəmdə həqiqət çıraqı,
Sənə sevgim dilə gəlməz, sən eşqim ocağı,
Can fəda olsun sənə, xoşdur Vətən qucağı.
Mən ki candan aşiqəm, ey məni eşqə salan,
Azərbaycan, türkün Vətəni, can sənə qurban!

Yandır haqqın məşəlini, aləm nura dönsün,
Çıxsın yağı düşmən öünüə, ərlər öyünsün,
Üçrəngli bayraqı qaldır, dünyada görünsün.
Çal çəngini, olsun yağının bağrı qızıl qan,
Azərbaycan, türkün Vətəni, can sənə qurban!

Sən Təbrizsən, Bakısan, Ərdəbilsən, Gəncəsən,
Dəmir qapı Dərbəndsən, Qarabağ, Əlincəsən,
Sən azəri türkünün namusu, qeyrətisən.
Türk aslanı doğulsun, amalı, eşqi Turan,
Azərbaycan, türkün Vətəni, can sənə qurban!

Vətənim, səni can yanğısı ilə sevərəm,
Önündə diz çökərəm, torpağını öpərəm,
Baş qoyub daşın üstə sənə səcdə edərəm.
Bu diyarı bəxş edib aləmləri yaranan.
Azərbaycan, türkün Vətəni, can sənə qurban!

Qəlbimdə yuva qurmuş Vətən adlı sevgisən,
Can verən şəhidlərin azadlıq nəgməsisən,
Beş yerə parçalanmış bir yurdun haqq səsisən.
Dinindir gözəl İslam, and yerindir o Quran,
Azərbaycan, türkün Vətəni, can sənə qurban!

Ələkbər Sadiq

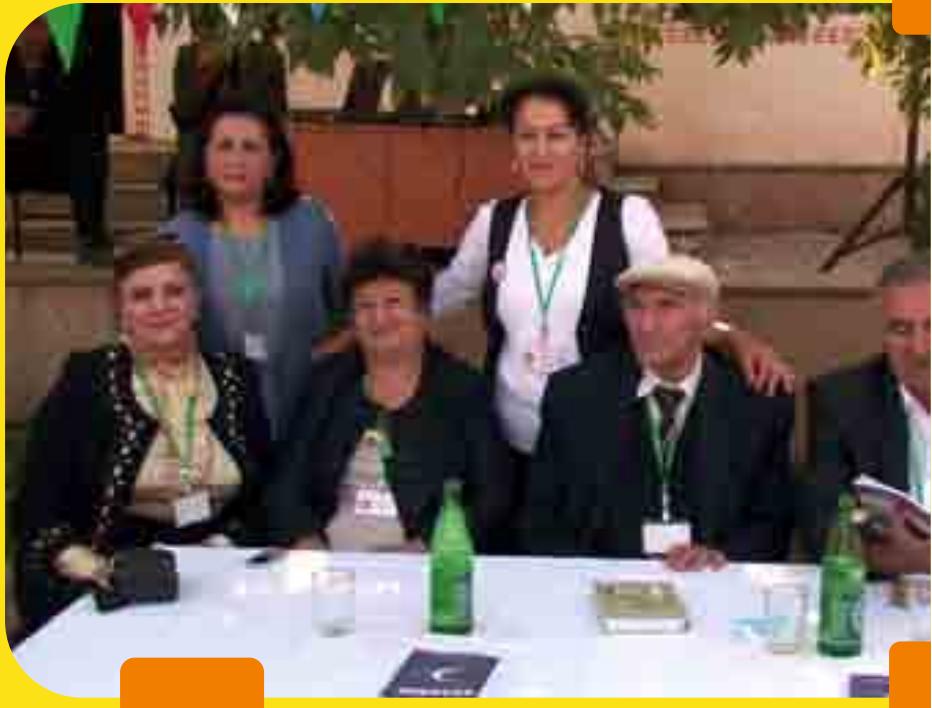
KITAB KARVAN

Salam, dostum! Necəsən? Səni yorğun-arğın, amma şən İncəhörüm salamlayır. Niyə yorğunam? Çünkü yaxınlarda səfərdən qayıtmışam. Azərbaycanın düz beş rayonunu gəzmək sənə asan gəlməsin. Yox, başmaq seyrinə çıxmamışdım. Kitab paylayırdım.

Bizim kitabxanamıza ölkəmizin hər güşəsindən sənin yaşıdların məktublar göndərirlər. Bəziləri də şikayətlənlərlər ki, oxumağa kitablari yoxdur. Kitabxanalarında da təzə kitablar azdır. Bu məktubları oxuyan kitab evimizin sahibəsi **Fizurə nənə** qərara aldı ki, gedək rayonlara, özümüzə kitablar aparaq, sərgilər açaq, uşaqlar baxsınlar, bəyənsinlər, oxusunlar.

Uşaq yazıçı və şairlərimiz də bizi dəstək oldular. **İlyas Tapdıq**, **Qəşəm İsapəli**, **Sevinc Nuruqızı**, **Ələmdar Quluzadə**, **Nüşabə Məmmədli**, «Tumurcuq» qəzetinin baş redaktoru **Səməd Məlikzadə** də kitabxanaçılarımıza qoşuldular.

Beləcə, mindən çox kitabı, jurnalı müasir «dəvələrə» - maşınlara - yiğib düşdüy yola. Səfərimiz cənub bölgəsinə idi. Sentyabrın 20-dən başlayıb 25-dək Cəlilabad, Masallı, Astara, Lerik, Yardımlıda qonaq olduq. Cəlilabad və Masallı rayonlarında Mədəniyyət evlərinin qarşısında, Lerikdə Bayraq meydanında, qalan rayonlarda isə tarix-diyarşunaslıq muzeylərinin önündə əsl bayram havası yarada bildik.

Sərgilərimizə üç min beş yüzdən çox uşaq, eləcə də onların valideynləri gəldilər. Balacalar yeni çap olunmuş kitabları, uşaq dərgilərini vərəqlədilər, tanış oldular, qonaqların kitablar, mütaliə barədə çıxışlarına qulaq asdırılar, oxudular, oynadılar, kiçik tamaşaları seyr etdilər. Mükafat alanlar da oldu. «Tap görüm» viktorinasının qalibləri hədiyyə aldılar. Astarada isə oxu müsabiqəsi keçirdik, ən gözəl oxumaq qabiliyyəti olan uşaqlar mükafatlandırıldılar.

Sonra nümayiş etdirdiyimiz kitab və jurnalları yerli kitabxanalara hədiyyə etdik ki, uşaqlar sərgidə tanış olduqları əsərləri gəlib oxuya bilsinlər.

İndi mənə de görüm, sizin kitabxanada necə, yeni kitablar varmı? Yoxdursa, ünvanımızı bilirsin. F.Köçərli adına Respublika Uşaq Kitabxanasına yaz. Biz də sizə qonaq gələk, danışdıqmı?

Mir Mehdi Seyidzadə

Şair, dramaturq Mehdi Həsən oğlu Seyidzadə 1907-ci il noyabrın 11-də Türkmənistanın Aşqabad şəhərində dənizçi ailəsində dünyaya gəlib. İbtidai təhsilini İranın Məshəd şəhərində alıb. 1920-ci ildə ailəsilə birlikdə Bakıya köçüb. Pedaqoji texnikumu bitirib. 1925-ci ildə «Şərq qadını» jurnalında çap etdirdiyi «Kənd qızı» şeirlə ədəbiyyata gəlib.

Bakıda kitabxana müdürü, nəşriyyatlarda redaktor, şöbə müdürü işləyib. 1941-ci ildə

sovət ordusunun tərkibində İranda «Qızıl əsgər» qəzeti redaksiyasında xüsusi müxbir işləyib. Xəstəliyinə görə ordudan tərxis olunub, Azərbaycan Radio Verilişləri Komitəsində məsul redaktor işləyib, bir il sonra «Azərnəşr»də şöbə müdürü təyin olunub.

M.Seyidzadənin «Şanlı gün», «Balaca təyyarəçi», «Ceyran», «Neft haqqında», «Kim güclüdür», «And» kitabları var. O, xeyli uşaq şeir və nəğmələri, «Zirək Səməd» mənzum nağılini yazıb. «Nərgiz», «Ayaz», «Qızılquş», «Elsevər» və digər mənzum pyesləri tamaşaşa qoyulub. O, rus şair və yazıçılarının şeir və nağıllarını Azərbaycan dilinə tərcümə edib. Bir sıra medallarla təltif olunub.

M.Seyidzadə 1976-ci il avqustun 30-da vəfat edib.

Tənbəl olma

Tənbəl gündə yatırdı,
Dedilər: get kölgəyə!
Dedi: kölgə gələcək,
Mən zəhmət çəkim niyə?
Qızmar günəş altında
Saatlarla uzandı.
Tərpənmədi yerindən
Öz-gözü qarsalandı.

Nar yeyən üzünqulaq

Bir dəfə Uzunqulaq
Gördü meyvəli bir bağ.
İtirmədi fürsəti,
Bağa girdi xəlvəti.
Hər ağaçda vardı bar:
Alma, armud, heyva, nar.
Tez ağızını uzatdı,
Ulaq budağı dardı,
Qabığıyla çeynədi,
Bütün bir narı yedi.
Gördü, acıdır yaman,
Dedi: - Bilmirəm, insan
Bu narı necə yeyir,
Hər yerdə tərifləyir,
Bela acı meyvəni?
Dahsat götürüb məni.
Dilləndi nar ağacı,
Dedi: - Nar deyil acı.
Qabığıyla geyirsən,
Nara acı deyirsən.
Ulaq nadir, bağ nadir,
Nar nadir, ulaq nadir?

Dolça və piyalə

Piyalə dedi: - Dolça
Olsa da məndən uca,
Qabağında ayılır,
Özünü kiçik bilir.
Baxsalar ona gəndən,
Deyərlər: - Qorxur məndən.
Dolça dedi: - Piyalə!
Üyümə bu xam xəyalə.
Beşlər göstərir qürür,
Delular olmaz məqrür.
Sən bəssən, mən doluyam,
Öyilsəm də uluyam.
Əksilməyir hörmətim.
Yaxşılıqdır niyyətim.

Sahildə iki uşaq

Bir dəfə iki uşaq
Sahildə oynayırdı.
Biri bu uşaqların
Dəniztək qaynayırdı.

Bir daş görüb yüyürdü
O daşa sarı qoçaq.
Fikrə daliib bir anlıq,
Nəsə düşündü uşaq.

Yoldaşına söylədi:
- Bu daşı qaldıraq gəl!
Oynayan uşaqlara
Olmasın berada əngəl.

Yoldaşı baxdı daşa,
Bir də baxdı özüne.
Bir dağ kimi göründü
Yerdəki daş gözüne.

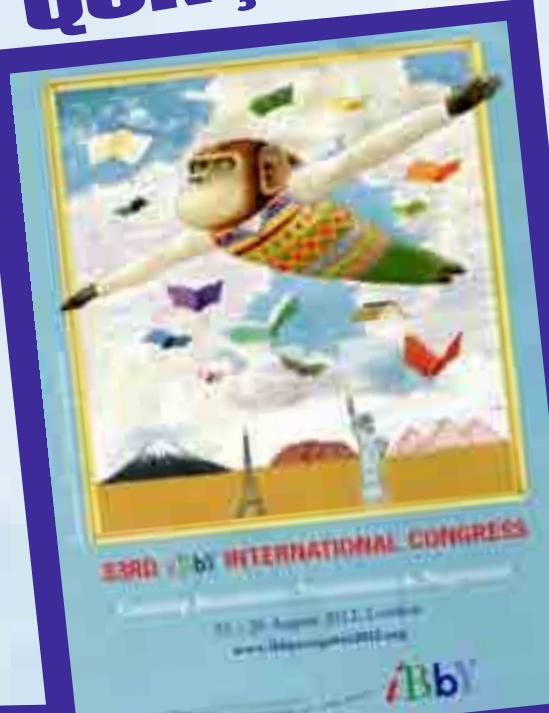
Dedi: «Güçümüz çatmaz
Bu yekə daşa, Elman!»
Elman dedi: «Daşı mən
Tək qaldıraram bu an».

Doğrudan da əzmindən
Dönmədi Elman geri,
Çalışdı, çox çalışdı,
Axıdı alının təri.

Akırdə ağır daşı
Tək qaldırdı yerindən.
Ürəyim fərəhəldən
Şəşənin hünərindən.

GÖY QURŞAĞI

DUMANLI ALBİONDA

Dumanlı havada qurşağının rənglərini parıldatmaq elə də asan deyil, dostum. Amma Dumanlı Albion adlandırılın İngiltərəyə dəvət alanda çox sevindim. Mən gəlirəmsə, deməli, Günəş də var. Elə londonluları da şən gördük. Çünkü səfərimiz vaxtı Böyük Britaniyanın paytaxtında hava isti keçirdi.

Yadindadırsa, sənə F.Köçərli adına Respublika Uşaq Kitabxanasının İBBY-a – Beynəlxalq Uşaq Kitabı Şurasına - üzv olmasından danışmışdım. Həmin gündən kitabxananın işçiləri o təşkilatla sıx əlaqə saxlayırlar. İstəkləri də odur ki, Azərbaycandakı yazıçıları, rəssamları, tərcüməçiləri uşaqlar üçün yazış-yaratmağa sövq eləsinlər. Həm də bizim yaradıcı insanları xarici ölkələrdə tanıtsınlar.

Və belə bir imkan yarandı. Avqustun 23-də Böyük Britaniyanın paytaxtında təşkilatın 33-cü konqresi keçirildi. İBBY bizi Londona dəvət etdi. İncəhörümü narahat etmək istəmədik, çünki başı «Kitab karvanı»na qarışmışdı. Qərara aldıq ki, üçümüz gedək: kitabxananın elmi işlər üzrə direktoru Zahirə Dadaşova, incəsənət şöbəsinin müdürü İlahə Quliyeva və mən – bəndəniz Gök qurşağı.

Özümüzlə Azərbaycanın uşaq yazarlarının ingilis dilinə tərcümə olunmuş bir neçə kitabı, bir də adımla bağlı jurnalımızın İBBY-a həsr olunmuş nömrəsindən bir neçə nüsxə götürdük.

Qurultayın açılış günündə bizim qurultaya təbrik məktubumuzu oxudular, sonra isə yeni üzv kimi başqa iştirakçılara bizi təqdim etdilər. Sərgi salonunda özümüzlə apardığımız kitablarla jurnalları stendə düzdüük. Üstündən də Azərbaycan bayrağını asdıq. Heç bir stenddə bayraq olmadığından bizim stend böyük maraq doğurdu.

Deyim ki, qurultay iki ildən bir keçirilir. Bu ilin mövzusu miqrasiya (köç) ilə bağlı idi. Odur ki, mövzuya uyğun Qəşəm İsapəylinin uşaqlar üçün yazdığı «Sabahın xeyir, baba!» adlı kiçik hekayəsi konqresin xüsusi nəşri olan «Biz hamımız bir torpaqdaniq» (We're all from the same Big Land) kitabında dərc olunmuşdu. Zahirə xanım isə «Bookbird» jurnalının sentyabr nömrəsi üçün «Bizim İBBY-da ilk addımlarımız» adlı məqalə hazırladı.

Londondakı Elm muzeyinə baş çəkmək imkanımız da oldu. Orada avqustun 25-də konqres çərçivəsində H.X.Andersen qızıl medalı qaliblərə təqdim olundu. Argentina yazıçısı Mariya Teresa Andruetto və Çexiyadan olan rəssam Petr Sis bu mükafata layiq görüldülər.

Beləcə, səfərimiz başa çatdı. Ümid edirəm ki, növbəti səfərimizdə bu mükafatın qaliblərinin azərbaycanlı yazıçı və rəssam olduğu xəbərini ilk dəfə məndən alacaqsan!

Amazoniya meşələrinin sırlarından danışmaqla qurtarmır. Hər il alimlər orada elmə məlum olmayan yeni-yeni heyvan, quş, həşərat növləri tapırlar. Onlardan biri də şəffaf kəpənəklərdir. Əlbəttə, bunlar tam şəffaf deyillər, yoxsa, çətin ki, insanlar onların mövcudluğundan xəbər tutardılar.

10

ƏL-ƏL ƏLDƏN CIXD

Nimfalida növünə aid şəffaf kəpənəkləri Qreta Oto da adlandırırlar. İngilislər bu kəpənəyə «glasswinged butterfly», yəni «şüşə qanadlı kəpənək», ispanlar isə «espejitos» - «kiçik güzgülər» deyirlər.

Onların qanadlarında, damarların arasındaki sahələrdə rəngli pulcuqlar yoxdur, bu səbəbdən də qanadları şəffaf görünür. Qanadlarının uclarının arasındaki məsafə cəmi 5-6 sm olur. Qreta Oto yumurtalarını yalnız sestrum adlı bitkinin üzərində qoyur. İri kəpənəyin dadı elə də yaxşı olmadığından, demək olar ki, düşməni yoxdur.

Bu gözəl varlıq elə gözəl təbii mühitdə yaşamağı sevir. Əgər kəpənəyin bu növü yaşadığı ərazidə yoxa çıxmağa başlayırsa, deməli, orada ekologiya ilə bağlı ciddi problemlər başlanır.

ƏPƏNƏK, I KƏPƏNƏK... 11

ŞAXTA BABA

- 1 qırmızı bibər
- 1 bişmiş bildirçin yumurtası
- 1 kahı yarpağı
- 1 xırda pomidor
- 1 qara zeytun
- 1 qırmızı lobya
- azca qırmızı bibər
- mayonez
- şüyud saplağı

12

1 Qırmızı bibərin ortasını çıxar, toxumlarını təmizlə. Bu, Şaxta babanın «kürkü»dür.

2 Bişmiş bildirçin yumurtası Şaxta babanın «başı» olacaq. Ona uyğun halqa-bıçaq tapmaq lazımdır.

3 Həmin halqa-bıçağın köməyilə bibərin («kürk»ün) ortasında deşik aç. Yumurtanı şiş ucu aşağı olmaqla oraya yerləşdir.

4 Həmin halqa-bıçağın köməyilə kahı yarpağında da deşik aç – bu, «saqqal»dır.

5 «Saqqal»ı «baş»a geydir.

6 Pomidorun üst hissəsini kəs. Ortasının mətini çıxar. Yumurtanın üstünə qoy. Bu, «papaq»dır. Diş çöpü ilə yumurtanın ortasında burun üçün deşik aç.

7 Şüyünd saplağından azca kəsib deşiyə yerləşdir, bişmiş qırmızı lobyanın kəsib «burun» düzəlt və buraya tax. Qara zeytundan «göz», şüyüddən «qas» düzəldib mayonezin köməyi ilə «baş»a yapışdır.

8 Mayonezlə «papağ»ın qırığına haşiyə çək, ortasına «qotaz» qoy. Şaxta babanın kürküne də mayonezlə «xəz» çək. Qara zeytundan «ayaqqabı» düzəlt.

AĞACLARDA KİTAB BİTİR?

Bütün dünyada bir dəb geniş yayılıb – kitabı oxuyandan sonra onu başqaları ilə təmənnasız bölüşmək. Yadindadırsa, sənə bukkrossinq barədə danışmışdım. İnsanlar oxuduqları kitabları ictimai yerlərdə – metroda, vəgzal və aeroportlarda, hatta ictimai tualetlərdə «yaddan çıxarıb» qoyur, digərləri isə onu təpib oxuyur, sonra yenidən «itirirlər». Beləcə, kitablar əldə-əla dolaşır.

Berlində isə belə «gəzəyən» kitabların xarab olmaması, həmçinin özlərilə müxtəlif infeksiyaları daşılmaması üçün xüsusi «meşə» yaradıblar. Prentslau-Berq rayonunda yerləşən «meşə»dəki ağacların «bar»ı kitablardır. İnsanlar ağaclarla yaxınlaşaraq bəyəndikləri kitabları özləri ilə aparır, başqaları ilə bölüşmək istədikləri kitabları isə onların yerinə qoyurlar.

Əcəbdir, ləp müddətsiz abonement şöbəsi kimi, nə qədər oxuyursan, oxu, deyilmi, dostum?

Monti adlı bir oğlan vardı. O, maktəbdə oxuyanda bir inşa yazmağı təpsürdilər. Monti arzusunu, böyükündə nəyə sahib olmaq istədiyini yazmalı idi.

Uşaq arzusunu yazmaq üçün bir neçə saat sərf elədi. Monti istəyirdi ki, böyük rançosu olısun. 10 sehifəlik inşa yazdı, sahəsi 400 akr, içində 8000 kvadrat fut sahəsi olan ev, at axurları, yollar, tikintilər olan rançonun planını çəkdi. Sabahı gün inşanı müəllime təhvil verdi.

Üç gün sonra müəllim inşanı qaytardı. Orada «yağlı» «iki» və «Dərsden sonra qal» yazılımışdı.

Monti dərsden sonra müəllimdən nə üçün «iki» alı gini soruşdu. Müəllim dedi: «Ona göre ki, belə arzu sənin kimi balaca oğlan üçün boş xülyadır.

Bələ rançonu almaq üçün sənə çoxlu pul lazımdır. Hani, var pulun? Yoxdur. Sən kasib ailədənsən. Get evə, başqa inşa yaz. Daha real arzu fikirləş. Bälə, onda sənə başqa qiymət yazaram!».

Monti evə geldi. Atasından kömək istədi. Atası dedi: «Oğlum, qorxuram, mən sənə kömək edə bilməyəcəm. Nəyise arzulamaq ancaq sənin qərarın ola bilər».

Uşaq atasının sözlerini bir həftə beynində dolandırdı. Nəhayət, o, evvel yazdığı inşanı müəllimə qaytardı: ««İki»nizi özünüzü saxlaya bilərsiniz, mənse arzumu özümə saxlayıram».

Vaxt keçdi. Monti məktəbi bitirdi, böyük adam oldu. Və bu hekayəni dini layən insanlara tətəf dönüb dedi: «Sizə bu əhvalati ona görə danişdım

ki, siz hazırda mənim 400 akr sahəli rançomun içində tikilmiş 8000 kvadrat fut sahəsi olan evimdəsiniz. Həmin o inşa isə kamının üstündən asilan o şübhə şərçivənin içindədir. Maraqlısı isə budur ki, üç il bundan əvvəl, yayda, həmin müəllimim özünü 30 şagirdi ilə mənim rançomdakı düşərgədə qonaq qaldı. Getməzdən əvvəl isə müəllimim mənə dedi: «Qulaq as, Monti. İndi mən sənə hər şeyi deyə bilərem. Mən sənin müəlliminən vaxt bir növ oğru idim, arzuların oğrusu. O vaxt çox uşaqın arzusunu öğünlədığım üçün indi peşmanam. Ancaq sevinirəm ki, sən öz arzuna sahib çxa bildin, onu oğurlatmadın».

ÖĞURLANA BİLMƏYƏN ARZU

Bəzi adamlar kaktusu sevmirlər.
«Nəyini sevək, - fikirləşirlər, -
başdan-ayağa tikandır, batanda
da adamin dini-imanı qaçır».
Ancaq sənə göstərəcəyim
fotolara baxıb əmin olacaqsan ki,
o «barsız» sayılan kaktusların
çiçəkləri gözəllikdə o biri
güllərdən heç də geri qalmır.

Arxeoloji qazıntınlarda kaktusların izi
tapılmasa da, alımlər hesab edirlər ki,
kaktus Yer üzündə 5-10 milyon il
əvvəl, özü də Cənubi Amerikada
bitməyə başlayıb. Sonra isə tədricən
digər qitələrə yayılıb.

TİKAN KÜRKİLİ ÇİÇƏKLƏR

Qızılgül isə onun fikirlərini oxuyurmuş kimi Kəpənəkdən xahiş etdi ki, Kaktusu ad gününə çağırınsın, axı dostluq hər bir hədiyyədən qiymətlidir. Kəpənək Kaktusu razı saldı.

Qızılgül ad gündündə hədiyyələr alır, hamiya təşəkkür edirdi. Sonuncu Kaktus yaxınlaşdı.

«Sənə ən gözəl şeyləri arzulayıram. Sən elə köməksizsən ki, səni incitmək o qədər asandır ki... Ona görə də təbəssümün həmişə qəmlı olur. Al, bunu sənə gətirmişəm», - deyib Kaktus Qızılgülə tikanlı kürküնü hədiyyə verdi.

«Əziz dostum, çox sağ ol! Mənim bu kürkə çox ehtiyacım var! Sən o qədər təvazökarsan ki, bu gün özünün də ad günün olduğunu heç kimə demirsən. Mənimsə yadımdadır. Al, bu da mənim hədiyyəm», - deyib, Qızılgül Kaktusa çox gözəl çiçək bağışladı.

O vaxtdan Qızılgülün tikanı, Kaktusun da çiçəkləri var.

Hətta insanlar
kaktuslar
haqda əfsanələr
də fikirləşiblər.

Bir gün Qızılgülün ad günü idi. Bütün güllər ona hədiyyələr hazırlamışdır – parlaq şəhləri rəngbərəng ləçəklərə toplayaraq gətirmişdilər. Bircə Kaktus nə edəcəyini bilmirdi: «Qızılgül elə gözəldir... Mənsə eybəcərəm. Onun ad gününə getmək mənlək deyil».

Özün düzelt Lampadan YENİ İL oyuncaqları

Hər Yeni ildə şam ağacından asmaq üçün neçə təzə oyuncaq alırsan, dostum? Cox? Bəs evinizdə işlənmiş, yanmış lampalar var? Nəyimə lazımdır? Deyirəm, bəlkə, özümüz səninlə oyuncaqlar düzəldək, heç atanani da xərcə salmayaq? Razisansa, başlayaq.

Ləvazimat: köhnə elektrik lampaları, 15 sm-lik şotlandka parça, fimo (polimer gil, olmasa, plastilin), rəngli iplər, akril boyası.

İş: Parçadan üçbucaqlar kəs. Üçbucağın oturacağından 5-6 cərgə sap çəkib çıxar ki, papaqlar saçaklı olsun. Sonra o biri kənarlarını tik. Rəngli saplardan qotaz, hörük, bant düzəldib üstünə bərkit. Muncuqlarla da bəzəyə bilərsən.

Fimodan «burun» düzəlt. Üstünü akril boyası ilə rəngləyib yerkökünə bənzət. Sonra «burnu» lampaya birləşdir, papağı isə üstdən bərkit. Markerlə göz-qas və ağız çək. «Yanağına» dırnaq boyası ilə rəng ver. Bu da sənə oyuncaq!

BİR LİTR... İŞIQ

Onların nə işiği, nə qazı var, mətbəxdə su kranları da yoxdur - çünkü heç ümumi su xətti də yoxdur ki, kran ora birləşsin, açanda su axıtsın. Onlar kasib ölkələrin vətəndaşlarıdır. Qazsız, susuz birtəhər dolanmaq olur: yeməyi ocaqda bişirir, suyu vedrələrlə çaydan daşıyırlar. Hər gün şam almağa isə pul çatmır. Bəs neyləməli?

Bu sual daha çox filippinliləri düşündürdü. Çünkü hər il paytaxt Maniladan başqa digər ərazilərdə 3 milyon yaşayış evi elektrik enerjisiz qalır. Üstəlik, o evlərdə günün günorta çağrı da qaranlıqdır, çünkü bir-birlərinə o qədər yaxın tikiliblər ki, pəncərə qoymağə da yer qalmır.

Nəhayət, çıxış yolu tapıldı! Mexanizm isə çox asandır: birlitilik şüşə su ilə doldurulur, evin tavanında şüşənin çevrəsi boyda deşik açılır. Sonra isə şüşəni orada elə yerləşdirirlər ki, onun üçdə biri bayırda, qalanı isə evin içində qalsın. Şüşənin kənarındaki deşikləri tuturlar ki, yağış yağında evə dammasın. Beləcə, gün işığı şüşədən keçib suda sıñaraq evin hər tərəfini işıqlandırır. Onun işığı təxminən 55 Vatta bərabərdir. İşiq oləziməsin deyə şüşədəki suya bir az ağardıcı qatılır, çünkü bir müddət sonra su "çıçəkləyir": içində yaşıl bitkilər əmələ gəlir. Bu qayda ilə düzəldilən lampa düz 5 il «xidmət» edə bilər.

Lampanın yeganə çatışmayan cəhəti isə onun yalnız gündüz vaxtı «işləməsidir». Əlbəttə, bu, elə də yaxşı deyil, ancaq tamamilə elektrik enerjisindən məhrum olan insan üçün belə işiqlap göydəndüşmədir.

Maraqlıdır ki, işıqlandırmanın bu növü rəsmi olaraq «Günəş butulkasının işığı» (Solar Bottle Light) adlanır və Massachusetts Texniki Universitetinin tələbələri tərəfindən hazırlanıb. Filippində isə «Bir litr işiq» «hərəkatı»nı tələbə İllak Angelo Diaz başladıb.

**Gündən-günə daha çox insan
bu üsula üz tutur: qarajda,
bağ evində «1 litrlik
lampaları» quraşdırmaq
elektrik enerjisinə xeyli
qənaət etməyə imkan verir.**

BU BALIĞIN XƏTRİNƏ KİM DƏYDİ?

Dalçıclar ilk dəfə bu balığı görəndə mat qaldılar – sanki kimdənsə küsmüş adam sıfəti qəmgin-qəmgin onlara baxırdı. Alımlar onu damla-balıq adlandırsalar da, dalçıclar arasında adı belə də qaldı – dünyanın ən kədərli balığı.

Sakit, Atlantik və Hind okeanlarında rast gəlinən damla-balıq Avstraliya və Tasmaniya sahilərini sevir. 0, 100-600 m dərinlikdə yaşayır. İngilislər onu "qurbağa-balıq", "Avstraliya öküzü" də adlandırırlar.

Damla-balığın qeyri-adi bədəninin uzunluğu 70 sm-ə çatır, nə pulcuqları var, nə də üzgəcləri – bir sözlə, iri bir damla. Onun çox iri gözləri və adam burnuna bənzeyən sallaq «burnu» var.

Onu digər balıqlardan həmçinin üzmə qovuğunun olmaması da fərqləndirir. Sadəcə, damla-balığın ona ehtiyacı yoxdur. Jeleyəbənzər selikli quruluşu balığa hərəkət etməyə imkan yaradır. Əzələsiz balıq ağızını açıq saxlayıb suyun axınına düşür, ağızına da nə düşdü-düşdü, beləcə dolanır. Əsasən plankton və onurğasızlarla qidalanır.

Ən kədərli balıq həm də ən qayğılaşanıdır. Başqa balıqlardan fərqli olaraq o, kürüsünün üstündə toyuq kimi kürt yatır. Balaları kürübən çıxanda isə onların «tərbiyəsi» ilə məşğul olur. Damla-balıq balaları üçün qaranlıq, sakit və təhlükəsiz yer taparaq onları orada gizlədir. Bu səbəbdən bu ailənin öyrənilməsi elə də asan olmur.

Damla-balıq yeməli deyil, amma son zamanlar omar ovlayan balıqların toruna daha tez-tez düşür. Bu səbəbdən tezliklə nəslə kəsilə bilər.

Valideynlərimizlə
birlikdə oxuyuruq!

Adamın ən böyük
ehtiyaclarından biri
eşidilməkdir.
Ətrafindakıların
sənin səsini
eşitmələri, fikirlərini
anlamaları,
bölüşmələri üçün sən
yaxşı həmsöhbət
olmalısan. Maraqsız
həmsöhbəti kim
eşidər ki? Bəzi
fəndləri bölüşürəm.

Nə dedin? EŞİTMƏDİM....

Onu nə
maraqlandırır?

Biz daha çox özümüzdən,
işlərimizdən danışmağı
xoşlayırıq. Söhbətdə
bundan yerli-yerində
istifadə elə. Fikirləş, sənin
həmsöhbətinə daha çox nə
maraqlı ola bilər?
Müəyyən bir problem
varsa və onu müzakirə
etməlisənsə, dostlarının
maraqlarını da nəzərə al.
Onları bunda nə
maraqlandıra bilər?

Franklin Delano Ruzvelt
həmsöhbətinin diqqətini
özünə cəlb etmək üçün onun
maraqlarından istifadə
edirdi. Görüşə əvvəlcədən
hazırlaşır, həmsöhbətinin
hobbyləri, onu
maraqlandıran məqamlar
barədə məlumat toplayırırdı
ki, söhbətləşərkən çətinlik
çəkməsin.

Adım - dadım

Hər kəsə öz adını eşitmək xoş gəlir. Əlbəttə ki, bunun da incəlikləri var. Həmsöhbətinin adını tələsik, necə gəldi deyil, söhbətin tempinə uyğun çək. Bəzi ölkələrdə söhbət zamanı insanın adını çəkməyi ona hörmət əlaməti hesab edirlər.

Bir çox tanınmış şəxslər xeyli sayda adamın adlarını yadda saxlayırdılar. Məsələn, Lev Tolstoy Yasnaya Polyanada ona qonaq gələn hər bir adamın adını uzun illər unutmamışdı. Qay Yuli Sezar isə mindən çox legionerini adbaad tanıyordu.

Dinləməsən...

Adamların əksəriyyəti diqqətsizdir. Cox vaxt onlar özlərini elə göstəririrlər ki, dinləyirlər. Əslində isə səbirsizliklə sənin danışib qurtarmağınızı gözləyirlər ki, öz istədiklərini desinlər. Bu isə danışana qarşı hörmətsizlikdir. Başqasının dediklərini yalnız onu diqqətlə dinləyəndən sonra anlamaq olar. Əks halda bu söhbətin heç bir mənası da olmaz.

Sözümü kəsmə!

Adımın sözünü kəsmək bu deməkdir: «Yaxşı olar ki, mənə qulaq asasan! Mənim fikirlərim səninkilərdən daha qiymətlidir! Sənin demək istədiklərini isə mən də bilirom». Hə, necədir? Məncə, çox pis. Əgər həmsöhbətinin sözünü kəsməyə məcbursansa, üzr istə, sözünü de, sonra isə onun yarımcıq qalan fikrini yadına sal.

Söhbət üçün mövzu ortaqlımlıdır. Əgər həmsöhbətlərinin arasında sənin baxlığı və müzakirə etmək istədiyin filmi heç kim görməyibsə, bu istəyini sonraya saxla. Əks halda onlardan biri özünü diqqətdən kənardə qalmış hesab edər, inciyər.

Gülümsə

Təbəssüm möcüzə yaradır. Amma gərək elə-belə, «xala, xətrin qalmasın» yox, məhz müsahibinə gülümsəyəsən. Effektinin sırrı asandır: mimika sözlərdən daha ifadəlidir. Təbəssüm sənin həmsöhbətinə gizli informasiya ötürür: «Mən sizə yaxşı münasibət bəsləyirəm». Dostcasına yanaşma, adətən, xoş münasibət doğurur. Bir çox xalqlar təbəssümü əsas etiket qaydalarından sayırlar. Əlbəttə, başqalarının adətlərini kor-koranə təkrarlamaq yaxşı deyil, bu işə də yaradıcı yanaşmaq lazımdır.

(davamı var)

NƏLƏR OLUR DÜNYADA?

Birhüceyrəli selik göbələklərinin beyni yoxdur, amma yaddaşları var. *Physarum polycephalum* növündən olan göbələklər qəndi, şəkəri çox sevir və onu tapdıqları yerdə çoxalırlar. Alımlar II formasında tələ hazırlayıb, onun içində şəkərli məhlul gizlədiirlər. Tələyə yerləşdirilmiş göbələklərin 96%-i 120 saat ərzində şəkəri taparaq yenidən əvvəlkى yerlərinə qayıdır. Bu göbələklər hərəkət edərkən arxalarınca selikli iz qoyurlar. Alımlar tələni başdan-başa belə seliyə bürüyüblər ki, göbələklər öz izlərini tanımasınlar. Ancaq göbələklər 10 dəfə çox çalışsalar da, nəhayət ki, istəklərinə çatıblar. Buradan belə nəticəyə gəlinib ki, bu göbələklərin yaddası var.

Cənubi Hindistandan olan 52 yaşlı alim Mohammed Bebu evinin yaxınlığında yaşayan qarışqaların rənglərini dəyişdiklərini görüb. Daha doğrusu, bu qarışqaların qarnı şəffafdır, yediklərindən asılı olaraq da rəngləri dəyişir. Əslində, bu kəşfi alimin arvadı edib: bir dəfə masaya süd dağılarda qarışqalar onun ətrafına daraşib içirmişlər, ev sahibəsi də görüb ki, getdikcə qarışqaların rəngi ağarır. Bebu rəngli şərbətlər hazırlayaraq masaya damcılaşdırıb, bir qədər sonra qarışqalar içdikləri mayenin rənginə boyanıblar. Bu qarışqalar daha çox açıq rəngli mayelərə üstünlük verirlər. Gecələr isə əksinə, onları rəngli şərbətlər cəlb edir.

İldə iki dəfə – fevralla mart arasında Atlantik okean sanki Amazon çayını sıxışdırır. Nəticədə bu çayın suları dünyanın ən uzun dalğasını yaradır. Braziliya sakınlərinin «peyğəmbər dalğası» adlandırdıqları bu nəhəng su kütləsi yarım saatdan da çox hərəkət edə bilir. Bu dalğanın səsini özündən yarım saat əvvəl eşitmək mümkündür, özü də bu səs o qədər güclüdür ki, bəzən ağaclar və evlər tab gətirə bilməyərək yıxılır. Serfininqçilər isə bu dalğanı səbirsizliklə gözləyirlər. 1999-cu ildən başlayaraq San-Domingos şəhərində bu uzun dalgalara həsr olunmuş çempionat keçirilir. 2003-cü ildə idmançı Piker Salazar heç kimin indiyədək yeniləyə bilmədiyi rekord qırıb. O, 37 dəqiqə ərzində bir dalğanın üzərində 12,5 km sürüşüb.

ABŞ-in Aydaho ştatında bəzən alovə bənzəyən göy qurşağı peydə olur. Günəş çox yuxarı qalxanda onun şüaları ən yuxarıda yerləşən və altıguşəli buz kristallarından ibarət olan buludlardan keçir. Burada işıq şüaları sınır və nəticədə «alovlu göy qurşağı» yaranır. Onun uzunluğu bir neçə yüz km-ə çata bilir.

B G
i ü

R L

L e
i K

K

D

e

Yeni il bayramına çoxlu qonaq yiğisib. Gecəyarıdan xeyli keçib, qonaqlar dağılışmaq bilmirlər. Ev sahibəsi də çox yorğundur. Birdən telefon zəng çalır. Səhv düşüblər. Ev sahibəsinin ağlına isə yaxşı ideya gəlir. Hövlnak qonaqlara tərəf gəlib deyir:
- Yanğıñ! Yanğıñ!
Hamı:
- Hara yanır? Kimin evi?
- Həyəcandan yaxşı eşitmədim... amma sizlərdən kiminsə evi...

- Ata, nə üçün konfetləri yolkanın lap başına asırsan?
- Ona görə ki, bayrama qədər yeyib qurtarmayasan.
- Nə danışırsan? İndi mən bayrama kimi zər yeməliyəm?

- Ay bala! Niyə vurursan?
- Keçənilki hədiyyənə görə!

Şaxta baba qonaq gəlir:
- Hə, gözəl bala, nə hədiyyə istəyirsən?

Uşaq yumruğunu düyünləyib düz Şaxta babanın gözündən vurur.

- Ay bala! Niyə vurursan?
- Keçənilki hədiyyənə görə!

31 dekabr.
Uşaq anasına deyir:

- Ana, gəl 12-nin yarısında qışqıraq: «Yeni il! Yeni il!»
- Niyə, oğlum?
- Qoy qonşular elə bilsinlər ki, Yeni il birinci bizə gəlib.

Yeni ilə bir-iki gün qalmış uşağı nənəsinin yanına gətirirlər. Nənə nəvəsi ilə oynayır, yedirir, yatırır. Uşaq oyananda dəcəllik edir, qışqırır. Nənəsi deyir:
- Bax özünü yaxşı aparsan, Şaxta baba sənə oyuncaq qatar gətirəcək.

Uşaq sevinir:

- Aaa! Nə yaxşı! İndi mənim iki oyuncaq qatarım olacaq!
- İki niyə?
- Birini sənin çarpayının altından tapmışam.

Uşaq evin ortasında oturub qışqırır:

- Şaxta baba! Ay Şaxta baba!!! Mənə konstruktor hədiyyə elə Böyüydən!!!

Anası deyir:

- Belə qışqırma. Şaxta baba həttə sənin piçiltini da eşidir.
- Hə, ana, amma atam öz otağındadır, qapını da bağlayıb, bəlkə eşitmır...

COX ŞOXUSAN, COX ŞBİLƏRSƏN

Yunus Oğuz
«Əmir Teymur. Dünyanın hakimi»

Bu tarixi roman yazarının sərkərdə, dövlət başçısı, ictimai xadim, insanların, hökmdarların canına vəlvələ salan Əmir Teymura həsr etdiyi kitabın ikinci hissəsidir. Mütaliə boyu hadisələrin gedisi get-gedə daha həyəcanlı olmağa başlayır.

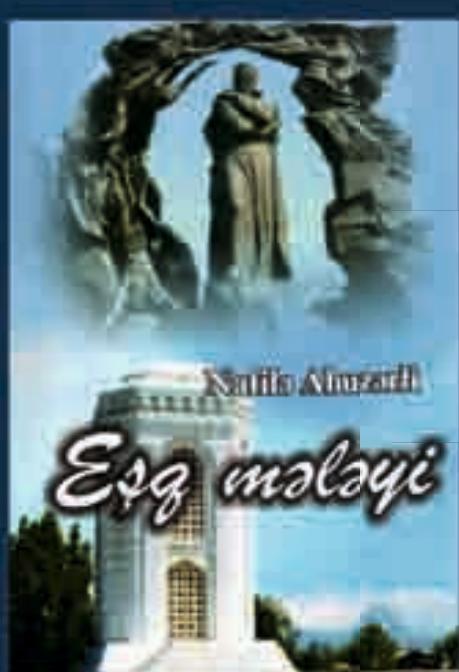
Rafiq Yusifoğlu
«Könül səltənəti»

Bu kitaba Rafiq Yusifoğlunun son illərdə yazdığı şeirləri daxil edilib.

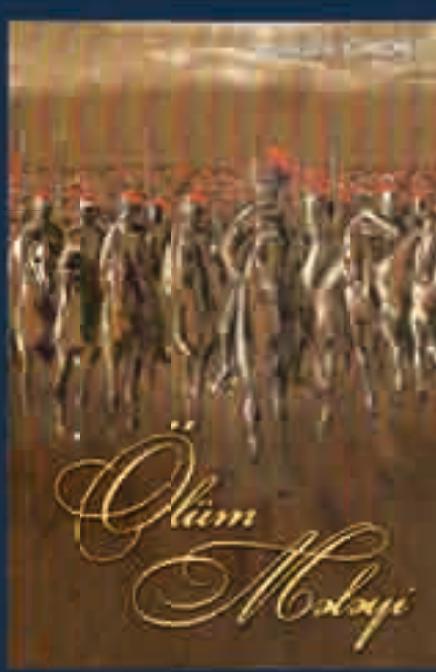
Simax Şeyda
«Qürbətdən gələn səslər»

Hal-hazırda Almaniyada yaşayan şairin qürbət şeirlərini oxuyanda açıq-aydın hiss edirsən ki, onun ürəyi gözünü açdığını, boy-a-başa çatdığını Azərbaycan torpağına məhəbbətlə doludur. Bu kitabda həmçinin Şeydanın bəzi uşaq şeirləri də var.

Nafilə Abuzərli
«Eşq mələyi»

Kitabda söz ustası Hüseyn Cavidə həsr olunmuş «Eşq mələyi» dramını, «Hüseyn Cavid» ədəbi-bədii kompozisiyasını, həmçinin müəllifin müxtəlif illərdə yazdığı şeirləri oxuya bilərsən.

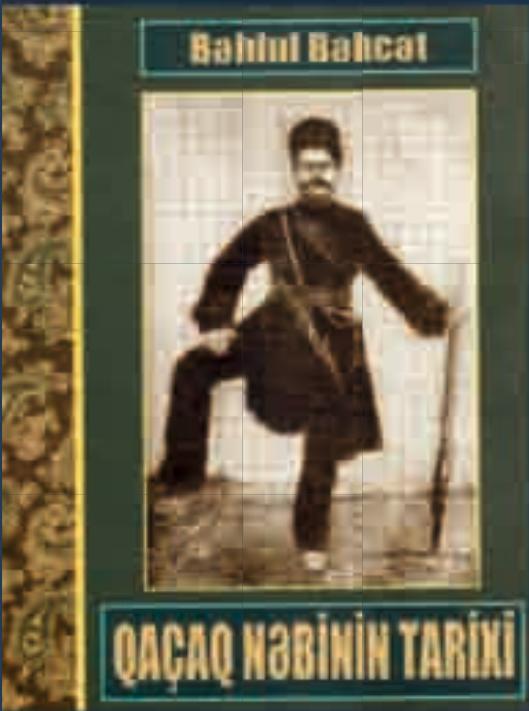

Mustafa
Çəmənli
«Ölüm mələyi»

Qəhqəhə qalasında on doqquz il altı ay iyirmi bir gündür bir dustaq yatır. Amma onun da işıqlı dünyaya çıxmaq vaxtı yetişib. İsmayıllı Mirzə I Şah Təhmasibi əvəz edəcək...

Fərhad Cabbarov
«H.Z.A. Tağıyevin qız məktəbinin tarixindən»
Kitabın birinci bölməsi müsəlman dünyasında ilk dünyəvi qız məktəbinin yaranma tarixinə həsr olunub. İkinci bölməsində isə Aleksandrinski məktəbi haqda xatirələr yer alıb.

Bəhlül Bəhcət
«Qaçaq Nəbinin tarixi»
Qaçaq Nəbi haqda çox söz deyilib, əsərlər yazılib, film çəkilib. Bu kitabda isə onunla bir dövrdə yaşamış şahidlərin xatirələri toplanıb.

Cek London
«Hekayələr»
Sadə insanlar bir anda qəhrəmana çevrilə bilirlər. Qəhrəmanlar isə əksinə, yüksəldikləri zirvədən anidən yerə gəlirlər. Cox maraqlı hekayələri bəyənəcəyindən əminəm.

Rudolf Erix Raspe
«Baron Münhauzenin sərgüzəstləri»
Yalançı da var, yalançı da... Bu ləp ağdır. Amma elə maraqlıdır... Axi bu baron niyə hər şeyi bu qədər şisirdir? Onun ağlagəlməz maraqlı, məzəli əhvalatlarını bilmək istəyirsənsə, bu kitabı oxumağını tövsiyə edirəm.

Aysel Xəlilova
«Qəşəm İsbəyli»
Kitabda Azərbaycan uşaq ədəbiyyatının müasir simalarından biri – Qəşəm İsbəylinin yaradıcılığı araşdırılır.

Bambukla Yorsai

Hər il Çinin Quycjou əyalatında qeyri-adi yarış, Bamboo Drift Racing – suda bambuk üstündə ötüşmə keçirilir. Yarışın məğzi təkcə finişə birinci çatmaq deyil, həmcinin bambukun üstündə müvəzinəti itirməməkdir. Quycjoulular bu yarışı 100 ildən artıqdır ki, keçirirlər və onların maharəti, həm bambukun üstündə dayanaraq üzənləri, həm də müxtəlif akrobatik hərəkətləri insanı təəccübləndirir.

Quycjou hündür dağlar arasındaki vadidə yerləşir. Hər il burada çaylar daşır, sel gəlir, küçələri su basır, yolları keçilməz edirdi. Adamlar da özləri üçün asan nəqliyyat vasitəsi düzəltməyi qərara aldılar. Bambuk ağaclarını kəsarək suya saldılar və onun üzərində üzməyi öyrəndilər.

İndi daşqın problemi həll olunub. Bambukla çayı üzüb keçmək isə idmanı çevrilib. Hətta bambukun yerinə şüşa lifdən hazırlanmış 7,5 m uzunluğundə borulardan istifadə olunur. O, daha yüngül və davamlıdır, həm də yüksək sürət yığmağa imkan verir.

MƏNTİQİ SUAL

1 1. Bilinməyən bir vaxtda bir zaman yolçusu öz gəmisinin cihazlarından birinə baxdı. O cihazın üzərində dördrəqəmli ədədlər görünürdü. Cihaz əvvəlcə 1858, sonra 1859, daha sonra isə birdən-birə 1900 göstərdi! Bu nə cihaz idi elə? Və sonrakı rəqəm nə olacaq?

2

2. Bir padşah vəzirini dəyişmək istəyir. Amma onun xətrinə dəyməkdən çəkinirdi. Ona görə vəzirini yanına çağırıb dedi: «Bu sandıqçaya iki vərəq qoymuşam. Birində «Get», birində «Qal» yazılıb. Sizin seçdiyiniz vərəq taleyinizi həll edəcək». Vəzir kağızların hər ikisində «Get» yazıldığını çox gözəl bilirdi. Amma yenə də vəzifəsində qalmağı bacardı. O bunu necə elədi?

3

3. Bir gəmi sualtı qayaya dəyərək parçalandı. Yalnız bir nəfər sağ qaldı. Dalğalar onu vurub insanların yaşamadığı, amma sahilədək bitki ilə örtülü bir adaya çıxardı. Bir tərəfdən, bəxti gətirmişdi, dənizdəki köpəkbalıqları onu parçalamamağa imkan tapmamışdır, digər tərəfdən isə quraqlığın qovurduğu adada yanğın başlamışdı. Külək güclənincə yanğın ona doğru irəliləməyə başladı. İnsan yanğından necə qurtulsun?

4

4. Kişi papaq satırdı. Papağın birini 10 manata verirdi. Alıcı yaxınlaşıb onlardan birini yoxladı və aldı. Satıcıya 25 manat verdi. Kişi şagirdini yaxınlıqda corab satan arvadın üstünə göndərdi ki, iyirmibeshiyi xırdalasın. Uşaq qayıdırıb satıcıya $10+10+5$ manat verdi. Kişi alıcının xırdasını verib yola saldı. Bir az sonra corabsatan qadın gəlib ona verilən 25 manatın saxta olduğunu dedi. Papaqcı məcbur olub daxildən 25 manat götürüb ona verdi. Papaqsatanı neçə manat aldatdırılar?

Ötən sayımızdakı (5(39)) məntiqi sualların cavabları:

1. Satış meneceri saç düzümü pis olan bərbəri seçəcək. Məntiqə görə, bu bərbərin saç düzümü eybəcərdirsə, deməli, onun saçını bacarıqsız bərbər düzəldir. Şəhərdə cəmi iki bərbər olduğundan, saç düzümü pis olan bərbərin əl qabiliyyətinin yaxşı olduğunu təxmin etmək asandır.

2. Kor alıcı dili ilə qayçı istədi.

3. Əsgərin köşkə girməsini gözləyərək körpünün üstünə çıxıb Avstriya tərəfə getmək lazımdır. Üç dəqiqə sonra isə fırlanıb geriyə, Almaniya istiqamətində hərəkət etmək lazımdır. Əsgər köşkdən çıxanda onlardan Almaniyaya keçmək üçün icazə sənədlərinin olub-olmadığını soruştacaq. Bu sənəd də olmayıncı qadını «geriyə», Avstriyaya qaytaracaq.

BÖYÜK ƏCAİB SİRLƏRİ

okeanın

İnsanlar okeandan qorxur və haqlı olaraq onu sahildən seyr etməyə daha çox üstünlük verirlər. Dünya okeanında elə yerlər var ki, oradan, doğrudan da, qorxmağa dəyər.

Sarqass dənizi

Sarqass dənizi məşhur Bermud üçbucağından cənub-şərqdə, Atlantik okeanının ortasında yerləşir. Bu dəniz özlüyündə böyük su burulğanıdır. Onun ortasında suyun temperaturu kənarlara nisbətən daha istidir. Burada qəribə ilgimlər yaranır. Məsələn, Sarqass dənizində olan adama hərdən elə gelir ki, Güneş həm şərqdən, hər qərbdən doğub. Burulğan havada xırda siklonlar yaradır, bu səbəbdən hətta xırda təyyarələrin qəzaya uğramasına da səbəb olur.

İblis dənizi

Sakit okeanda, Tokionun 100 km cənubunda, Miyake adasının yanında yerləşən bu dəniz Bermud üçbucağının «qohumu» sayılır. Heç bir xəritədə adı olmasa da, baliqqıllar bu ərazini yaxşı tanıyır və oradan gen gəzirlər. Orada firtına gözlənilmədən başladığı kimi, qəfildən də kəsir. İblis dənizində nə balina, nə delfin, nə də quş yaşayır. Həmçinin dənizin dibi seysmik aktividir: tez-tez vulkanik adalar yaranıb, tezliklə də yoxa çıxır. Burada 60 ildə 9 gəmi izsiz itib.

Ümid Burnu

Cənubi Afrikanın uc nöqtəsi sayılan Ümid Burnunu həm də Fırtına Burnu adlandırırlar. Fırtına zamanı iki iri dalğa birləşir və sonra böyük sürətlə hərəkət etməyə başlayır. Bunların hündürlüyü 30 metrə çatır və çox uzun məsafəyə, heç azalmadan hərəkət edə bilir. Bu dalğalar indiyədək yüzlərlə gəmini parça-parça edib.

İşıqlı sular

Hind okeanının şərqi hissəsi ilə Fars körfəzi arasındaki rayonda çox qəribə hadisələr olur. Suyun üzündə nəhəng parıldayan və fırlanan dairələr peydə olur. Alman okeanoloqu Kurt Kale hesab edir ki, suyun altındaki zəlzələlər planktonu həyəcanlandırır və o, işıq saçmağa başlayır. Amma son vaxtlar bu nəzəriyyə tənqid olunur, çünki işığın dairəvi formasını heç cür izah edə bilmirlər.

Malström burulğanı

Bu, Sarqass dənizindəki nəhəng burulğana bənzəməsə də, dənizçilərin qanını dondurmağa qadirdir. Norveç dənizinin qərbində gündə iki dəfə burulğan baş verir. Həddən artıq güclü Malström burulğanı 3-4 aydan bir istiqamətini dəyişir. Malström burulğanı Dünya okeanının başqa hissələrində, həmçinin Bermud üçbucağında da əmələ gəlir. Maraqlıdır ki, cənub yarımkürəsində o, daha çox saat əqrəbi istiqamətində hərəkət edir.

**YENİ
İLİNİZ
MÜBARƏK!**

Dolu otaglar

Hədiyə

Bir dəfə qədim Hindistanda quru (mənəvi ustad) şagirdlərinin onun verdiyi dərsləri necə mənimsədiyini öyrənmək üçün onları sınamaq qərarına gəldi. Hərəsinə 100 rupi verib dedi: «Bu pulu otağınızı doldura biləcəyiniz əşyalar alın. Beş gündən sonra yoxlayacam».

Beş gün sonra quru birinci şagirdinin otağına girdi. Otaq ağızına qədər dolu idi – əşyaların, geyimin, bər-bəzəyin əlindən tərpənmək olmurdu. Şagird pulun hamısını xərcləmişdi. Quru mat qaldı.

Quru ikinci şagirdinin boş otağına girdi. Şagirdi ona 80 rupi qaytarıb dedi: «Ustad, mənə otağımı doldurmaq üçün cəmi 20 rupi kifayət etdi».

Bu sözlərlə o, çırayı yandırıb otağın ortasına qoydu. Bu çıraqdan isə ətirli çubuğu alışdırıldı. Otaq həm işıqla, həm də gözəl ətirlə doldu. Qurunun gözləri yaşardı: «Sən hər şeyi gözəl anladın. Həyat boş otaq kimidir. O, dünyanın zir-zibili ilə deyil, biliklərin işığı və Tanrıya xidmətinin yaratdığı xoş ətir kimi gözəl hüzurla dolu olmalıdır».

Azərbaycan Respublikası Ədliyyə Nazirliyində qeydiyyatdan keçib.

Qeydiyyat nömrəsi: 2004

2006-ci ilin noyabrından ("Körpəm" adı ilə 2006-ci ilin martından) çıxır.

Təşkilati dəstək: Azərbaycan Respublikası Mədəniyyət və Turizm Nazirliyi F.Köçərli adına Respublika Uşaq Kitabxanası

Baş direktor və təsisçi:

Fizurə Quliyeva,
əməkdar mədəniyyət işçisi

Baş redaktor: Ülviiyə Gülməmmədova
Məktəblərlə iş: İlahə Quliyeva

Korrektor: Zahirə Dadaşova

Bədii tərtibat: Elşən Qurbanov

Yayım üzrə menecer: Rafet Quliyev

Müəlliflik hüququ "Göy qurşağı" na məxsusdur. Xüsusi icazə olmadan jurnalın surətini və yaxud elektron variantını çap etmək və yaymaq qanuna ziddir.

Ünvan: Bakı, AZ1022

S.Vurğun küçəsi - 88.

Tel: (+99412) 597 08 51,
(+99412) 597 08 79.

**Jurnalımıza abunə olmaq istəyirsinizsə,
yuxarıdakı ünvana müraciət edə bilərsiniz.
goyqurshagi@mail.ru**

Tiraj 3000

A cartoon illustration of a young boy with brown hair and freckles, wearing a blue pajama top with a yellow and orange patterned collar. He is looking out of a window with blue blinds onto a snowy scene. A snowman with a red scarf and a green hat is visible outside. The background is a dark blue night sky with falling snowflakes and stars. In the bottom right corner, there is a small white rectangular box containing the website address.

www.club.az